

**PROTOKOL O POSTUPANJU U KRIZNIM
SITUACIJAMA U CENTRU ZA ODGOJ I
OBRAZOVANJE DUBRAVA**

PROTOKOL O POSTUPANJU U KRIZNIM SITUACIJAMA U CENTRU ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE DUBRAVA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Protokol se odnosi na sprječavanje mogućih situacija povećanog rizika i na postupanje u konkretnim situacijama s ciljem zaštite učenika, korisnika Centra i svih radnika koji o njima skrbe u procesu odgoja, obrazovanja i rehabilitacije.

Temelji se na odredbama:

1. *Programa aktivnosti za sprečavanje nasilja među djecom i mladima* iz 2004. godine Vlada Republike Hrvatske;
2. *Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama* (NN 87/08, 86/09, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12);
3. *Zakona o socijalnoj skrbi* (NN 33/12);
4. *Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji* (NN 137/09, 14/10, 60/10);
5. *Zakona o radu* (NN 149/09, 61/11);
6. *Kaznenog zakona* (NN 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08, 57/11);
7. *Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja*, Vlada Republike Hrvatske, Ured za ravnopravnost spolova, studeni 2012. godine;
8. *Statuta* i drugih općih akata Centra.

Protokolom o postupanju u kriznim situacijama utvrđuju se obveze i odgovornosti, kao i načini postupanja ravnatelja, stručnih radnika, profesora, drugih radnika Centra, učenika/korisnika i njihovih roditelja/skrbnika.

Protokol, kao dio Kućnog reda Centra, treba biti izvješten na vidnom i svima dostupnom mjestu u Centru te objavljen na službenoj web stranici Centra.

Učenike/korisnike potrebno je upoznati s načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja, obrazovanja i rehabilitacije na satovima razrednika i u odgojnim skupinama, a roditelje/skrbnike na prvom roditeljskom sastanku svake školske godine, a po potrebi i češće.

Članak 2.

Ovaj Protokol sadrži:

1. Opće odredbe;
2. Općeprihvaćenu definiciju nasilja;
3. Definiciju običnog vršnjačkog sukoba;
4. Postupanje u slučaju nasilja ili običnog vršnjačkog sukoba među učenicima/korisnicima u Centru;
5. Postupanje u slučaju vršnjačkog nasilja u Centru;
6. Postupanje u slučaju saznanja ili sumnje na nasilje u obitelji;
7. Postupanje u slučaju nasilja prema učenicima od strane odrasle osobe u Centru (radnika Centra, roditelja učenika/korisnika prema vlastitom djetetu ili prema drugim učenicima/ korisnicima Centra ili nepoznatih osoba);

8. Postupanje u slučaju nasilja učenika/korisnika prema sebi i u slučaju saznanja o mogućim suicidalnim namjerama učenika/korisnika;
9. Postupanje u slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe nad odraslom osobom u Centru;
10. Postupanje u slučaju nasilja prema radnicima Centra od strane učenika/korisnika Centra;
11. Evidenciju o sukobima i nasilju u Centru;
12. Zajedničke odredbe za aktualno postupanje svih radnika Centra u kriznim situacijama;
13. Obrasce;
14. Prijelazne i završne odredbe.

Članak 3.

Za koordinaciju Protokola osnovan je Tim za koordinaciju kriznih situacija u Centru. Članovi Tima za koordinaciju kriznih situacija u Centru su: ravnatelj, pedagog, koordinator za vršnjačko nasilje Centra, zamjenik koordinatora za vršnjačko nasilje te voditelji svih odjela i odsjeka u Centru. U rad Tima uključeni su i povremeni članovi. Povremeni članovi Tima su stručni radnici (odgajatelj-defektolog, razrednik, psiholog, socijalni radnik ili drugi stručni radnik) koji su odgovorni za učenike/korisnike uključene, na bilo koji način, u nasilje ili sukob.

Tim za koordinaciju kriznih situacija u Centru ima obvezu sastati se jednom godišnje i to na početku školske godine kada se biraju predsjednik i zapisničar Tima, a daljnji se sastanci održavaju prema potrebi.

II. OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA NASILJA

Članak 4.

Definicija nasilja i običnog sukoba vršnjaka preuzeta je iz *Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima* koji je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004.

Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje s ciljem povrjeđivanja, usmjereno prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju; uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinaca).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

- namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku, primjerice: udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično, bez obzira je li kod napadnutog učenika/korisnika nastupila tjelesna povreda;
- psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog učenika/korisnika ili više njih. Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrđnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli,

širenje glasina s ciljem izolacije učenika/korisnika od ostalih učenika/korisnika, oduzimanje stvari ili novaca, uništavanje ili oštećivanje stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje učenika/korisnika u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih i spolno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.

Nasilje podrazumijeva šest definirajućih čimbenika:

- namjeru da se drugom nanese šteta ili ozljeda
- intenzitet i trajanje (opetovanost nasilničkog ponašanja)
- moć nasilnika (nesrazmjer obzirom na dob, snagu, brojčanu nadmoć)
- ranjivost i nemoć žrtve
- manjak podrške
- posljedice.

U svim slučajevima nasilja među djecom i mladima koji su definirani navedenim čimbenicima, Centar je dužan postupati u skladu s *Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima* koji je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004.

III. NUŽNO JE RAZLIKOVATI NASILJE (ZLOSTAVLJANJE) MEĐU DJECOM I MLADIMA OD OBIČNOG VRŠNJAČKOG SUKOB

Članak 5.

Obični sukob vršnjaka ima sljedeća obilježja:

1. nema elemenata navedenih za nasilje: radi se o sukobu vršnjaka koji oni ne rješavaju na miran nego na neki drugi način; ne postupaju jedan prema drugome s namjerom ozljeđivanja ili nanošenja štete; nema nesrazmjera moći; nema težih posljedica za djecu u sukobu
2. djeca ne inzistiraju da mora biti po njihovom pod svaku cijenu
3. mogu navesti razloge zašto su u sukobu
4. ispričaju se ili prihvate rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog
5. slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe
6. mogu promijeniti temu i otići iz situacije u kojoj je došlo do sukoba.

IV. POSTUPANJE U SLUČAJU NASILJA ILI OBIČNOG VRŠNJAČKOG SUKOB MEĐU UČENICIMA/KORISNICIMA CENTRA

Članak 6.

U svim slučajevima nasilja među učenicima/korisnicima koji su definirani navedenim čimbenicima, Centar je dužan postupati u skladu s *Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima* koji je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004. godine

POSTUPANJE RADNIKA KOJI SE ZATEKAO U SITUACIJI VRŠNJAČKOG NASILJA ILI OBIČNOG SUKOB

1. U slučaju nasilnog postupanja prema učeniku/korisniku ili običnog sukoba, radnik Centra koji se zatekao u toj situaciji, dužan je odmah poduzeti sve potrebne mjere da se nasilje i/ili sukob zaustavi, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih radnika Centra, odnosno, po potrebi pozvati policiju.
2. Ako je korisnik/učenik povrijeđen u mjeri koja zahtijeva medicinsku intervenciju ili pregled, radnik koji se zatekao u toj situaciji, dužan je odmah obavijestiti medicinsku službu Centra koja će odlučiti o daljnjem postupanju (ako je potrebno pozvati službu hitne medicinske pomoći ili na najbrži mogući način odvesti korisnika/učenika liječniku i pričekati liječničku preporuku o daljnjem postupanju te, ukoliko je to moguće, pričekati eventualni dolazak roditelja/skrbnika).
3. Odmah po zaustavljanju nasilnog postupanja i/ili običnog sukoba, stručni radnik koji se zatekao u toj situaciji, dužan je obavijestiti roditelje/skrbnike uključenih.
4. Ostali radnici dužni su zaustaviti nasilno ponašanje i/ili običan sukob i o istom odmah obavijestiti stručnog radnika koji je u tom trenutku zadužen za korisnika (odgajatelj-defektolog, razrednik ili predmetni nastavnik, stručni radnici...) i koji će zatim, što hitnije, obavijestiti roditelje/skrbnike uključenih.
5. Ostali radnici Centra koji su se zatekli u gore navedenoj situaciji, dužni su napisati službenu izjavu na predviđenom obrascu i predati je stručnom radniku.
6. Stručni radnik Centra koji se zatekao u gore navedenoj situaciji, dužan je napisati službenu bilješku na predviđenom obrascu i predati koordinatoru za vršnjačko nasilje (ili zamjeniku).
7. Jedan primjerak navedene službene bilješke pohranjuje se u dosje učenika/korisnika, a drugi se predaje koordinatoru za vršnjačko nasilje.
8. Osoba koja je zadužena za učenika/korisnika (odgajatelj-defektolog, razrednik, stručni radnik...), dužna je utvrditi činjenično stanje i procijeniti radi li se o vršnjačkom nasilju ili ne (prema gore navedenoj definiciji) te postupiti po uputama.

POSTUPANJE STRUČNOG RADNIKA CENTRA (RAZREDNIK, VODITELJ ODGOJNE SKUPINE) KOJI JE ZADUŽEN ZA UČENIKA/KORISNIKA U SLUČAJU OBIČNOG SUKOB

1. Po dojavi običnog sukoba među učenicima/korisnicima odmah je potrebno obaviti razgovor s učenicima/korisnicima koji su uključeni u sukob.
2. Nakon toga, treba procijeniti postoji li osnova za izricanje primjerene pedagoške mjere.
3. Sve gore navedeno potrebno je provoditi u suradnji s roditeljima/skrbnicima učenika/korisnika uključenih u sukob.

4. Važno je naglasiti da roditelji/skrbnici ne smiju, ni na koji način, sami rješavati sukob s drugim učenicima/korisnicima uključenim u sukob, već rješavanje situacije trebaju prepustiti stručnim radnicima Centra.

V. POSTUPANJE U SLUČAJU VRŠNJAČKOG NASILJA U CENTRU

Članak 7.

1. Ako je u pitanju vršnjačko nasilje, u postupanje je potrebno uključiti koordinatora za vršnjačko nasilje, a u slučaju odsutnosti koordinatora, uključiti zamjenika koordinatora.
2. Po dojavi nasilja odmah je potrebno obaviti razgovor s učenicom/korisnikom koji je žrtva nasilja. Razgovor obavlja koordinator u nazočnosti nekog od stručnih radnika (razrednik, odgajatelj-defektolog, pedagog...), na način da se postupa posebno brižno, poštujući dostojanstvo učenika/korisnika i pružajući mu potporu.
3. Koordinator ili drugi stručni radnik dužan je roditeljima/skrbnicima učenika/korisnika koji je žrtva vršnjačkog nasilja pružiti obavijest o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći učeniku/korisniku unutar ustanove i izvan nje, a s ciljem potpore i osnaživanja učenika/korisnika.

Ovisno o procjeni situacije učenika/korisnika možemo uputiti:

- a) u Polikliniku za zaštitu djece grada Zagreba, Ulica Ignjata Đorđića 26
 - b) u Kliniku za dječje bolesti Zagreb, Klaićeva 16
 - c) u Psihijatrijsku bolnicu za djecu i mladež, Kukuljevićeva 11
4. Koordinator, a po potrebi i ostali stručni radnici, obaviti će razgovor s drugim učenicima/korisnicima ili osobama koje imaju spoznaju o učinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja.
 5. Ako se radi o osobito teškom obliku, jačem intenzitetu ili duljem vremenskom trajanju nasilja koje može izazvati traumu i kod drugih učenika/korisnika koji su svjedočili nasilju, potrebno je savjetovati se s nadležnom stručnom osobom ili službom radi pomoći učenicima/korisnicima, svjedocima nasilja.
 6. Koordinator će, uz nazočnost druge stručne osobe, što hitnije obaviti razgovor s učenicom/korisnikom koji je počinio nasilje, ukazati učeniku/korisniku na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja. Tijekom razgovora potrebno je obratiti pozornost iznosi li učenik/korisnik neke okolnosti koje bi ukazivale da je žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će socijalni radnik odmah izvijestiti centar za socijalnu skrb, a po potrebi ili sumnji na počinjene kažnjive radnje, koordinador će izvijestiti policiju ili nadležno državno odvjetništvo. Pri tome će se poduzeti potrebne mjere za pomirenje učenika/korisnika i za stvaranje tolerantnog i prijateljskog ponašanja unutar Centra.

7. Koordinator je dužan obavijestiti roditelje/skrbnike učenika/korisnika koji je počinio nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja učenika/korisnika, te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć unutar Centra ili izvan njega. Također, roditelje/skrbnike treba izvijestiti o obvezi Centra da slučaj prijavi nadležnom centru za socijalnu skrb, uredima državne uprave u županijama, policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu.
8. Koordinator će voditi odgovarajuću evidenciju zaštićenih podataka koja će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima.

VI. POSTUPANJE U SLUČAJU SAZNAJIA ILI SUMNJE NA NASILJE U OBITELJI

Članak 8.

Prema Obiteljskom zakonu svatko je dužan obavijestiti centar za socijalnu skrb o kršenju djetetovih prava, a posebno o svim oblicima tjelesnog, emocionalnog ili spolnog nasilja, zanemarivanja ili nemarnog postupanja, zlostavljanja ili zanemarivanja učenika/korisnika.

1. Svaki radnik dužan je prijaviti sumnju na zlostavljanje ili zanemarivanje učenika/korisnika.
2. Važno je naglasiti da pred zakonom dužnost prijavljivanja ima prednost pred dužnošću zadržavanja informacija, uz napomenu učeniku/korisniku o obvezi prijavljivanja.
3. Pri procjeni i donošenju odluke o prijavi, dovoljno je da postoji opravdana sumnja na zlostavljanje, čak i ako stručnjak nema dovoljno informacija da bi bio posve siguran u to. Utvrđivanje činjeničnog stanja prepuštamo nadležnim institucijama kojima sumnju prijavljujemo.
4. Radnik ustanove dužan je svoju sumnju na zlostavljanje i/ili zanemarivanje, putem službene bilješke sa što više detalja kojih se sjeća, prijaviti socijalnom radniku ustanove.
5. Socijalni radnik, u suradnji s ravnateljem i članovima tima za koordinaciju Protokola, dužan je temeljem službene bilješke obavijestiti nadležni centra za socijalnu skrb.
6. Prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji, radnici odgojno-obrazovne ustanove dužni su policiji ili nadležnom općinskom državnom odvjetništvu prijaviti nasilje u obitelji za koje su doznali u obavljanju svoje dužnosti, u protivnom kaznena je odgovornost propisana u vidu novčane ili zatvorske kazne do 3 godine.
7. Ako je učeniku/korisniku potrebna pomoć ili pregled liječnika, s učenikom/korisnikom liječniku ide roditelj/skrbnik (ako je dostupan i ako ne postoji sumnja da je on zlostavljač) ili predstavnik Centra (medicinska sestra, razrednik, odgajatelj-defektolog ili koordinator).

VII. POSTUPANJE U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA/KORISNICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U CENTRU (RADNIKA CENTRA, RODITELJA/SKRBNIKA PREMA VLASTITOM DJETETU ILI PREMA DRUGIM UČENICIMA/KORISNICIMA CENTRA ILI NEPOZNATIH OSOBA)

Članak 9.

U slučaju kada postoji sumnja ili je učenik/korisnik doživio zlostavljanje od strane odrasle osobe u Centru (radnika Centra, svog roditelja/skrbnika, roditelja/skrbnika drugog učenika/korisnika odnosno nepoznate osobe), radnik Centra je obavezan:

1. Odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema učeniku/korisniku.
2. Ako u tome ne uspije, odmah pozvati bilo kojeg radnika Centra kako bi pokušali prekinuti nasilno postupanje prema učeniku/korisniku i obavijestiti policiju.
3. Ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema učeniku/korisniku, o tome obavijestiti ravnatelja, koordinatora protokola ili stručnog radnika Centra.
4. Upozoriti osobu koja se ponaša nasilno na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi Centra da slučaj prijavi nadležnom centru za socijalnu skrb , policiji, Upravnom odjelu za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa te Ministarstvu socijalne politike i mladih.
5. Stručni radnik dužan je obaviti razgovor s učenikom/korisnikom odmah po saznanju o događaju s ciljem smirivanja osjećaja učenika/korisnika i sprječavanja dugoročnih posljedica traume te tijekom razgovora s učenikom/korisnikom voditi službenu bilješku koju uz ravnatelja potpisuju: stručni radnik koji je obavio razgovor, razrednik, odgajatelj-defektolog ili druga povjerljiva osoba. Službena bilješka ulaže se u dosje učenika/korisnika.
6. Kada stručni radnik obavi razgovor s učenikom/korisnikom, ravnatelj, stručni radnik, razrednik ili voditelj odgojne skupine učenika/korisnika dužan je, u što kraćem roku, obavijestiti roditelje/skrbnike (ili drugog roditelja/skrbnika ako se jedan od roditelja/skrbnika, prema vlastitom djetetu, ponašao nasilno u školi) i pozvati ih da učenika/korisnika odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja učenika/korisnika i roditelja/skrbnika u savjetovanje i stručnu pomoć u Centru ili izvan njega.
7. U slučaju da je učenik/korisnik ozlijeđen ili postoji sumnja da bi mogao biti ozlijeđen, treba ga odvesti medicinskoj službi Centra koja će odlučiti o daljnjem postupanju. Ako stanje učenika/korisnika zahtijeva liječnički pregled, s učenikom/korisnikom liječniku ide roditelj/staratelj (ako je dostupan) ili predstavnik Centra (medicinska sestra).

VIII. POSTUPANJE U SLUČAJU NASILJA UČENIKA/KORISNIKA PREMA SEBI I U SLUČAJU SAZNANJA O MOGUĆIM SUICIDALNIM NAMJERAMA UČENIKA/KORISNIKA

Članak 10.

1. Svaki je radnik Centra, u slučaju saznanja o mogućim suicidalnim i/ili autoagresivnim namjerama učenika/korisnika (npr. izrazita potištenost, izjave o suicidu, samoozlijeđivanje), dužan odmah obavijestiti psihologa i/ili medicinsku službu Centra i o navedenom odmah napisati službenu bilješku u za to predviđenom obrascu.
2. Temeljem službene bilješke o mogućim suicidalnim i/ili autoagresivnim namjerama učenika/korisnika koji su u Centru na boravku (poludnevni, cjelodnevni), medicinska služba ili psiholog, dužni su odmah pozvati roditelje/skrbnike u Centar po svoje dijete i na razgovor koji s roditeljem/skrbnikom obavlja psiholog ili medicinska služba te ih uputiti na potrebu hitnog psihijatrijskog pregleda u određenoj psihijatrijskoj bolnici, ovisno o dobi učenika/korisnika.
3. Ako se roditelj/skrbnik izjasni da nije u mogućnosti doći po svoje dijete, medicinska će služba izvršiti procjenu i opservaciju u suradnji s psihologom i odgajateljem-defektologom te po potrebi zvati službu hitne medicinske pomoći. Razloge nedolaska roditelja/skrbnika naknadno će procijeniti Tim za koordinaciju kriznih situacija i, ako upućuju na zanemarivanje, obavijestit će se nadležni centar za socijalnu skrb.
4. Ako se radi o učeniku/korisniku na smještaju (tjedni, stalni), medicinska će služba po procjeni, a u suradnji sa psihologom i odgajateljem-defektologom, zvati službu hitne medicinske pomoći, odnosno odvesti učenika/korisnika na psihijatrijski pregled. Psiholog ili medicinska služba, u najkraćem vremenu, obavijestit će roditelje/skrbnike učenika/korisnika o navedenom događaju.
5. Ako se radi o izrazitoj autoagresivnosti kod učenika/korisnika, medicinska će služba zvati službu hitne medicinske pomoći, ići u pratnji učenika/korisnika u bolnicu te obavijestiti roditelje/skrbnike o događaju.
6. Do odlaska učenika/korisnika na psihijatrijski pregled psiholog, medicinska služba ili defektolog-odgajatelj dužni su organizirati stalni nadzor nad istim.
7. Osoba koja je poduzela preporučene radnje piše službenu bilješku i ulaže je u dosje učenika/korisnika te o događanjima obavještava ravnateljicu Centra i Tim za koordinaciju kriznih situacija.
8. Važno je, prije povratka učenika/korisnika u Centar, pribaviti povratnu informaciju o psihijatrijskom pregledu (tražiti od roditelja/skrbnika da u Centar dostave povijest bolesti).
9. Ako je učenik/korisnik bio hospitaliziran zbog suicidalne i/ili autoagresivne namjere, u školu i na smještaj može se vratiti jedino uz predočenje otpusnog pisma ili otpusnice iz psihijatrijske bolnice (medicinski dokument u kojem je istaknuto mišljenje psihijatra o mogućnosti boravka učenika/korisnika u Centru, kao i eventualna psihoterapija).

10. Ako roditelj/skrbnik odbije ili svojevrijedno prekine preporučenu psihijatrijsku hospitalizaciju, prije dolaska u Centar roditelj/skrbnik je i dalje obvezan dostaviti mišljenje psihijatra s osvrtom na mogućnost boravka učenika/korisnika u Centru.
11. Roditelj/skrbnik i učenik/korisnik dužni su postupati, i nakon samog pregleda ili hospitalizacije, po preporuci psihijatra o potrebi tretmana/kontrola, odnosno medikamentozne terapije. Roditelj/skrbnik dužan je o kontrolama redovito informirati medicinsku službu Centra, putem kopija nalaza.
12. Ako se radi o suicidalnoj namjeri učenika/korisnika zbog koje je bila potrebna hospitalizacija ili pregled učenika/korisnika, potrebno je obavijestiti nadležni centar za socijalnu skrb, a po potrebi i policiju.

IX. POSTUPANJE U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA ODRASLE OSOBE NAD ODRASLOM OSOBOM U CENTRU

Članak 11.

U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (roditelja/skrbnika učenika/korisnika, nepoznate osobe, radnika Centra) prema drugoj odrasloj osobi u Centru (roditelju/skrbniku učenika/korisnika ili radniku Centra) te u slučaju da postoje informacije da odrasla osoba u prostor Centra unosi oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost osoba i imovine u Centru, radnik Centra koji ima tu informaciju ili je nazočan, dužan je:

1. po procjeni težine situacije odmah obavijestiti policiju;
2. pokušati prekinuti nasilno ponašanje;
3. upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja, tj. unošenja opasnih predmeta u prostor Centra i zatražiti od nje da napusti prostor Centra;
4. ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja Centra, koordinatora ili drugog radnika Centra kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje i obavijestiti policiju;
5. ako uspije prekinuti nasilno ponašanje, odmah o tome obavijestiti ravnatelja i koordinatora Tima Protokola;
6. o događaju obavijestiti policiju, centar za socijalnu skrb, Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa te Ministarstvo socijalne politike i mladih.

X. POSTUPANJE U SLUČAJU NASILJA PREMA RADNICIMA CENTRA OD STRANE UČENIKA/KORISNIKA

Članak 12.

U slučaju da je radnik Centra doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane učenika/korisnika Centra, on treba o tome izvijestiti ravnatelja ili koordinate Tima Protokola te stručne radnike. Svaki radnik Centra dužan je:

1. pokušati prekinuti nasilno ponašanje;
2. razgovarati s učenicom/korisnikom u prisustvu razrednika ili voditelja odgojne skupine i voditi službenu bilješku o razgovoru;
3. odmah obavijestiti roditelje/skrbnike učenika/korisnika te ih upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja;
4. prema učeniku poduzeti odgovarajuće pedagoške mjere koje će donijeti Nastavničko vijeće u skladu s *Pravilnikom o pedagoškim mjerama*;
5. uključiti učenika/korisnika u stručni tretman u Centru ili u dogovoru s roditeljima/skrbnika u ustanovi izvan Centra;
6. o svemu izvijestiti nadležni centar za socijalnu skrb i Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo socijalne politike i mladih, a po potrebi i policiju;
7. ako je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u Centru zbog čega je Centar uključio i policiju, o takvim situacijama potrebno je prvo usmeno, a zatim i pismenom bilješkom (na propisanom obrascu) izvijestiti Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa te Ministarstvo socijalne politike i mladih;
8. u slučaju da bilo kojem nasilnom ponašanju u prostoru Centra svjedoče drugi učenici/korisnici, a nasilno ponašanje je neuobičajeno rijetko i intenzivno te može rezultirati traumatiziranjem svjedoka, ravnatelj i koordnatori Tima Protokola dužni su osigurati stručnu pomoć tim učenicima/korisnicima. Dužni su savjetovati se s nadležnom i stručnom osobom koja ima iskustva u radu s traumatiziranim osobama o potrebi i načinu pružanja stručne pomoći svjedocima nasilja.

XI. EVIDENCIJA O SUKOBIMA I NASILJU U CENTRU

Članak 13.

U Centaru se vodi posebna Evidencija o sukobima i nasilju u Centru. Taj obrazac popunjava radnik Centra koji je nazočio ili bio obaviješten o događaju neposredno nakon istog. Zapis o događaju iz Evidencije je sastavni dio izvješća Centra o događaju.

EVIDENCIJA CENTRA O SUKOBIMA I NASILJU U CENTRU

- DATUM
- SUDIONICI DOGAĐAJA
- MJESTO I VRIJEME DOGAĐAJA
- PODUZETE MJERE
- OSOBA KOJA PRIJAVLJUJE DOGAĐAJ
- VLASTORUČNI POTPIS OSOBE

Članak 14.

Obrazac popunjavaju sudionici događaja (osoba koja je žrtva događaja i osoba koja je izazvala događaj).

Svaka osoba koja je žrtva sukoba ili nasilja te osoba koja je izazvala sukob ili nasilje popunjava navedeni obrazac neposredno nakon događaja i predaje ga ravnatelju ili koordinatorskom Timu Protokola Centra. Taj obrazac je sastavni dio izvješća Centra o događaju.

OBRAZAC ZA OPIS DOGAĐAJA:

- DATUM
- SUDIONICI DOGAĐAJA
- MJESTO I VRIJEME DOGAĐAJA
- OPIS DOGAĐAJA
- ŠTO MISLIM O UZROKIMA DOGAĐAJA
- MOJE MIŠLJENJE O PODUZETIM MJERAMA
- ŠTO ĆU PODUZETI- REĆI ILI PODUZETI NAKON DOGAĐAJA
- DRUGA MOGUĆA RJEŠENJA – MOJI PRIJEDLOZI

XII. ZAJEDNIČKE ODREDBE ZA AKTUALNO POSTUPANJE SVIH RADNIKA CENTRA U KRIZNIM SITUACIJAMA

Članak 15.

1. U slučaju događanja bilo koje od gore navedenih kriznih situacija, radnik Centra koji se zatekao u toj situaciji, dužan je odmah poduzeti sve potrebne mjere da se nasilje i/ili sukob zaustavi, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih radnika Centra, koordinatorskom Timu Protokola, odnosno po potrebi pozvati policiju.

2. Ako je povrijeđena bilo koja osoba u situaciji nasilja ili sukoba, u mjeri koja zahtijeva medicinsku intervenciju ili pregled, radnik koji se zatekao u toj situaciji, dužan je odmah obavijestiti medicinsku službu koja će odlučiti o daljnjem postupanju te koordinatore Tima Protokola.
3. Ako je povrijeđen učenik/korisnik Centra u mjeri koja zahtijeva medicinsku intervenciju ili pregled, radnik koji se zatekao u toj situaciji dužan je odmah obavijestiti medicinsku službu koja će odlučiti o daljnjem postupanju.
4. Ako je u nasilnim situacijama povrijeđen učenik/korisnik, obavezno je javljanje roditeljima/skrbnicima korisnika/učenika i to od strane radnika Centra koji je u to vrijeme zadužen za korisnika.
5. Ako se radi o učeniku/korisniku Centra, stručni radnik koji je bio nazočan sukobu ili nasilju u Centru, dužan je napisati službenu bilješku u za to predviđen obrazac koji je dio ovog Protokola, a pohranjuje se u dosje učenika/korisnika. Prije pisanja službene bilješke, stručni radnik Centra dužan je uvjeriti se da se postupilo prema svim odredbama Protokola.
6. Ako se radi o učeniku/korisniku Centra, ostali radnici koji su bili nazočni sukobu ili nasilju u Centru, dužni su napisati izjavu u za to predviđen obrazac koji je dio ovog Protokola i o svemu izvijestiti stručnog radnika zaduženog za učenika/korisnika.
7. Kako pristup dosjeima učenika/korisnika nije moguć bez prisutnosti socijalne radnice Centra, službenu bilješku potrebno je uložiti u za to predviđeni registrator za službene bilješke koji se nalazi na stolu u radnoj sobi socijalne radnice.
8. Temeljem službene bilješke ili izjave socijalna radnica Centra komunicira s nadležnim centrom za socijalnu skrb.
9. Ako se u bilo kojem slučaju nasilja radi o seksualnom nasilju, postupa se u skladu s *Protokolom o postupanju u slučaju seksualnog nasilja* koji je izdala Vlada Republike Hrvatske 2012. godine.
10. Ako je , iz bilo kojeg razloga, potrebno razgovarati s medijima, to može jedino ravnateljica Centra ili za to posebno ovlaštena osoba od strane ravnateljice.

Članak 16.

Centar je obvezan, tijekom školske godine, organizirati radionice za učenike i seminare za roditelje na temu *Nasilje, postupci kod nasilnog ponašanja i mjere sprečavanja nasilja u Centru i izvan Centra*.

CENTAR ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE DUBRAVA

Prilaz Tomislava Špoljara 2, 10040 Zagreb-Dubrava, p.p. 123

tel.: +385 1 2911 665 *centrala*
tel.: +385 1 2911 673 *računovodstvo*
2982 522

žiro račun: 2390001-1100024115
OIB: 31982620821 fax: +385 1
e-mail: centar-dubrava@zg.t-com.hr
web: www.centardubrava.hr

EVIDENCIJA O SUKOBIMA I NASILJU U CENTRU ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE DUBRAVA

DATUM

SUDIONICI DOGAĐAJA

MJESTO I VRIJEME DOGAĐAJA

PODUZETE MJERE

OSOBA KOJA PRIJAVLJUJE DOGAĐAJ

Potpis _____

CENTAR ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE DUBRAVA
Prilaz Tomislava Špoljara 2, 10040 Zagreb-Dubrava, p.p. 123

tel.: +385 1 2911 665 *centrala*
tel.: +385 1 2911 673 *računovodstvo*
2982 522

žiro račun: 2390001-1100024115
OIB: 31982620821 fax: +385 1
e-mail: centar-dubrava@zg.t-com.hr
web: www.centardubrava.hr

OBRAZAC ZA OPIS DOGAĐAJA

DATUM

SUDIONICI DOGAĐAJA

MJESTO I VRIJEME DOGAĐAJA

OPIS DOGAĐAJA

ŠTO MISLIM O UZROCIMA DOGAĐAJA

MOJE MIŠLJENJE O PODUZETIM MJERAMA

ŠTO ĆU PODUZETI- REĆI ILI PODUZETI NAKON DOGAĐAJA

DRUGA MOGUĆA RJEŠENJA – MOJI PRIJEDLOZI

Potpis sudionika događaja

Potpis stručne osobe

CENTAR ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE DUBRAVA

Prilaz Tomislava Špoljara 2, 10040 Zagreb-Dubrava, p.p. 123

tel.: +385 1 2911 665 *centrala*
tel.: +385 1 2911 673 *računovodstvo*
2982 522

žiro račun: 2390001-1100024115
OIB: 31982620821
e-mail: centar-dubrava@zg.t-com.hr

fax: +385 1

web: www.centardubrava.hr

IZJAVA O SUKOBIMA I NASILJU U CENTRU ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE DUBRAVA

DATUM

SUDIONICI DOGAĐAJA

MJESTO I VRIJEME DOGAĐAJA

OPIS DOGAĐAJA

OSOBA KOJA PRIJAVLJUJE DOGAĐAJ

Potpis _____

XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Ovaj Protokol je donesen na sjednici Stručnog vijeća 27. lipnja 2013. godine, a stupa na snagu osmog dana od objave na oglasnoj ploči Centra.

Klasa:

Predsjednik Povjerenstva Stručnog vijeća:

Ur.broj:

Ivica Talijančić, dipl.iur.

U Zagrebu, 27. lipnja 2013. godine